

อยู่ต่อไปได้โดยไม่กล้ายืนยันด้วย หรือ
กลืนหายไปเป็นเร็วงาน"

นักวิชาการท่านนี้ได้สะท้อนสภาวะ
แม่น้ำโขงว่า "ตอนนี้ได้ถูกเปลี่ยนเรื่อง
เศรษฐกิจจนเกินพอตี จนชาวบ้านแห่งจะ
ไม่มีการใช้ชีวิตอย่างที่ตนมองควรจะเป็น
เหมือนแท้ก่อน อย่างเช่น เรื่องการจับ
ปลาบึง แต่เดิมเมื่อถึงฤดูจับปลา มีชาวบ้าน
พิธีกรรมประเพณี และชนสองฝั่งโขงจะ
แสดงออกถึงความเป็นลูกผู้ชายในการจับ
ปลาบึง แต่แล้ววันหนึ่งชาวบ้านไม่เข้าไป
มือใหญ่มาหากันชาวบ้านว่ายังจับปลา
บึง เพราะไม่กลัวราก"

"แต่ในความเป็นจริงแล้ว มันไม่ใช่
เลยอย่างที่เขากล่าว ชาวบ้านจริงๆ ไม่ได้
จับปลาบึงกันกันทุกวัน เขายังจับเฉพาะ
ในช่วงฤดูเท่านั้น และจับปลาอื่นๆ เพื่อ
นำมาทำอาหารในครัวเรือน แต่ที่มีการ
บริโภคปลาบึงกันทุกวันนี้ เพราะเกิดจาก
กระแสการห่องเที่ยวทางท่องเที่ยวที่มากขึ้น
หน้าที่นักท่องเที่ยวมาที่ยังไม่ไกล ย่าน
เชียงของ-เชียงแสน และเชียงรายนี้เป็น
ปลาบึงกันอย่างэр์ดอร์อย นี่ต่างหากที่
เป็นจริง"

ทุกันนี้ชาริมโขงแห่งจะไม่เสียหาย
หรือเข้าไปมีส่วนร่วมการอนุรักษ์แม่น้ำโขง
แคมป์การรุ่มของชาวบ้านริมแม่น้ำริมสาย
ทำลายธรรมชาติ ตรงกันข้ามกับท่องเที่ยว
ใหญ่ทำลายมิวศวิทยาแม่น้ำโขงทั้งระบบ
แก่งกินอันเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาหลากหลาย
กลับไม่ตระหนักถึงความเดือดร้อนของ
คนใช้ชีวิตทางตอนใต้ของแม่น้ำสายนี้
แล้วทุกวันนี้ยังไม่มีการแบ่งโขน ตรงนี้ทำ
ปลาได้ ตรงนี้ห้ามจับปลา แต่เหมารวม
หมดห้ามชาวบ้านจับปลา"

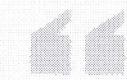
ผลลัพธ์ยังว่า "แม่น้ำโขงเหมือนคนมี
ชีวิตคนหนึ่ง แล้วไม่ใช่ของคนหนึ่งคน
ใด ไม่ใช่ของประเทศไทย ไม่ใช่ของคน
ชนบุรุษให้คนนอกพื้นที่เข้ามาริบการจัด
การหรือวางแผนสืบแล้วคนท้องถิ่นจะไม่รัก⁴
แน่ ดังนี้แล้ว คนใช้ชีวิตริมแม่น้ำสายนี้
ต้องร่วมมือกันปักธง เพื่อสร้างความยั่ง
ยืนให้แม่น้ำโขงในวันหน้า"

นิทรรศการภาพถ่ายชุดนี้ ทำให้
เราได้เห็นภาพถ่ายเรื่องชาวบ้านโดยส่วนต่อ
หากำเนิดกิจกรรมทางการค้าในแม่น้ำโขง
และภาพนิวนิหรือพุทธศาสนาในช่วงเวลา
นั้น ดังในภาพ (ເຫັນສິນໄດ້) พื้นที่
บรรยายให้ภาพต้นฉบับ

Lao girl from Luang
Prabang.

R. Tetart Mission, 1919.

ภาพชุดนี้ บันทึกໄວ มีตั้งแต่

ประมาณปี

ค.ศ.1866-1937

หรือร่วมๆ

140 ปี

ประมาณนั้น

